

Oponentský posudek bakalářské práce Matěje Romana

„Holocenní vývoj arktických jezer“

Bakalářská práce Matěje Romana přináší přehled o holocenním vývoji jezer Arktidy. Tato část je zpracovaná na základě důkladného studia dostupné literatury a tvoří větší část samotné práce. Je vhodně doplněna o konkrétní příklady jednotlivých genetických typů jezer, která Matěj sám navštívil. Podstatná část práce je také věnována popisu základních paleo-limnologických metod. Zároveň je práce doplněna o vlastní data získaná z odebraného coru jezerních sedimentů a doplněna o data získaná od kolegů z paleo-limnologického týmu (rozsivky, datování C14 apod.). I na základě v současnosti nekompletních paleo-environmentálních dat byla provedena jejich interpretace. Práce je vhodně strukturovaná a psaná srozumitelným jazykem. K práci mám pouze několik připomínek, které jsou většinou pouze formálního charakteru.

Připomínky:

V kapitole 2.2 a 2.3-2.5 bych pro přehlednost uvítal grafickou dokumentaci psaného textu obdobně jako v kapitole 2.1 – tj. dokumentaci vývoje proglaciálních jezer (2.2) a např. graf vývoje teplot v holocénu (včetně zdůraznění vývoje během posledních několika století – LIA atd.), o kterém se v kapitole píše a je na toto odkazováno i dále v textu.

V kapitole 3.1.1 se píše o kryokonitech „...nepřijímající živiny z okolí, nazýváme je kryokonitové díry...“ a vzápětí „...tyto ekosystémy představují jednoduché uzavřené modely pro studium druhové diverzity a toků živin“ – obě tvrzení jsou řádně citovaná, nicméně by bylo vhodné definici sjednotit, nejlépe směrem k té druhé.

V kapitole 5 bych uvítal uvedení recentních charakteristik studovaného jezera, které by určitě pomohly zařadit si jezero do širších souvislostí. Teplota vody se v jezeře kontinuálně měří od roku 2011, každoročně se měří pH, konduktivita – tedy parametry které výrazně ovlivňují některá především biologická proxy (např. rozsivky). Chybí také plocha a maximální hloubka jezera, odhad délky trvání zámru, resp doba bez zámru (v tomto případě je díky vysoké nadmořské výšce velmi krátká: polovina července – polovina září) – tedy údaje poměrně podstatné pro interpretaci paleo dat.

V obecné rovině bych ještě upozornil na absenci uvedení autora u některých fotografií, které jsou pravděpodobně samotného autora, nicméně nikde to není uvedeno. Dále se především u leteckých snímků (ale i jinde) nejednotně uvádí autor, tedy Norsk polarinstitut – občas anglicky, občas norsky ale chybně...

Zhodnocení:

Celá práce je napsaná velmi čtivě a srozumitelně bez gramatických chyb. Práci nelze vytknout žádné zásadní připomínky, jsem si jistý, že bude velmi dobrým základem pro navazující magisterskou práci. Oceňuji především původní práci na zpracování odebraných sedimentů a jejich vhodnou interpretaci, u které si je Matěj vědom omezení vyplývajících ze samotného materiálu ale i z použitých metod. Na závěr bych rád vyzdvihl jeho práci v terénu při odběru vzorků a jeho zapojení do celého paleo-limnologického týmu. Práci hodnotím jako výbornou.

V Českých Budějovicích 8. 6. 2014

Jan Kavan